

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 1Nt/5/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3616010053
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Radoslav Smatana, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2017:3616010053.6

Uznesenie

Okresný súd Partizánske samosudcom Mgr. Radoslavom Smatanom, PhD. v trestnej veci F. Y., vo veci návrhu na uloženie ochranného liečenia, na verejnom zasadnutí konanom dňa 20.04.2017, takto

rozhodol:

Podľa § 73 ods. 1, § 74 ods. 2 Trestného zákona súd návrh prokurátora na uloženie F. Y., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom mesto B., korešpondenčná adresa O. Z., W. XXX/X, ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou zamietá.

odôvodnenie:

Prokurátor Okresnej prokuratúry Partizánske podal dňa 12.04.2016 návrh na uloženie ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou F. Y., voči ktorému bolo uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske sp. zn. Pv 481/15/3305 zo dňa 14.03.2016, právoplatným dňa 22.03.2016, zastavené trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku, nakoľko nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Na verejnom zasadnutí v dňoch 31.05.2015, 13.07.2016 a 20.04.2017 súd vykonal dokazovanie výsluchom F. Y., znalkyne MUDr. Márie Majzlanovej, oboznámením záverov znaleckého posudku č. 2/2016 zo dňa 22.01.2016, vypracovaním doplnenia znaleckého posudku č. 10/2017 zo dňa 16.02.2017, ako aj oboznámením podstatného obsahu spisu a pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1Nt/8/2015.

F. Y. na verejnom zasadnutí dňa 31.05.2017 uviedol, že po predmetnej krádeži navštívil psychiatricku MUDr. Majzlanovú a o predmetnej krádeži ju informoval a poprosil ju, aby bol hospitalizovaný vo O. E., kde nastúpil dňa 18.12.2015 a prepustený bol dňa 08.04.2016 s tým, že jeho zdravotný stav je dobrý. Toho času je zamestnaný v G. v spoločnosti L. ako operátor výroby, pričom pracuje na zmluvu a zároveň tam aj býva na ubytovni I.. Pravidelne sa lieči a užíva lieky. Chodí pravidelne do ordinácie MUDr. Majzlanovej, denne užíva liek Leponex a raz mesačne chodí na injekcie, ktoré mu aplikuje MUDr. Majzlanová.

Znalkyňa MUDr. Majzlanová na verejnom zasadnutí dňa 13.07.2017 uviedla, že u vyšetrovaného ide o jedinca, ktorý trpí závažnou duševnou poruchou, a to schizofrénnou poruchou paranoidnou formou s prítomným ťažkým defektom osobnosti. Na svoju chorobu nemá kritický náhľad, nanajvýš formálny. Jeho liečba je obtiažna v tom smere, že nie je možné sa dostatočne spoľahnúť, že by bol schopný sám užívať lieky vo forme tabletiiek. Preto je prevažne odkázaný na liečebné metódy depótnou formou / injekčnou/. Navyše sa ocitol vo veľmi nepriaznivej sociálnej situácii, kedy je poberateľom čiastočného invalidného dôchodku avšak v nedostatočnej výške. Nemá kde bývať, istý čas ho prichýlila jeho sestra, avšak prevažný čas prespával u kamarátov, prípadne sa ocital bez prístrešia. Na otázku súdu, či je v súčasnosti pobyt vyšetrovaného na slobode pre spoločnosť nebezpečný znalkyňa uviedla, že má za to s ohľadom na osobnosť vyšetrovaného ako aj skutočnosť, že pri pobyte na slobode je riziko, že by mohol byť ovplyvnený skupinou, do ktorej by sa zaradil k tomu, aby mohol páchať trestnú činnosť a vzhľadom na skutočnosť, že nie je kritický k svojmu ochoreniu, považujem jeho pobyt na slobode pre spoločnosť

za nebezpečný. Na otázku súdu, ako často sa vyšetrowaný po prepustení z psychiatickej liečby dňa 8.4.2016 na základe uloženia ochranného psychiatického liečenia ambulantnou formou dostavoval k ošetrojúcej lekárke /znalkyni/, táto uviedla, že vyšetrowaný sa dostavoval pravidelne každé tri týždne na depótnu injekciu Afluditen, a to až do mesiaca máj. Príčina prečo prestal vyšetrowaný chodiť je to, že sa údajne intoxikoval alkoholom na následky čoho mu bola aj robená dialýza obličiek a v tejto súvislosti je v súčasnosti hospitalizovaný. Teda od mája 2016 sa v jej ambulancii neobjavil. Zároveň dodala, že nemá jasnú informáciu o tom, že by vyšetrowanému neboli podávané psychofarmaká počas hospitalizácie v nemocnici, avšak domnieva sa, že pri liečbe obličiek mu zrejme lieky nepodávajú, keďže lieky sú zaťažujúce pre obličky. Zároveň uviedla, že v prípade uloženia ústavnej formy ochranného liečenia je zabezpečená tá istota, že vyšetrowanému bude riadne podávaná liečba, kde u osoby jeho typu je veľké riziko, že ambulantná forma si nebude plniť svoj účel a bezprístrešná osoba jeho charakteru je rizikom pre spoločnosť. Na otázku obhajcu, či znalkyňa vie posúdiť, aký je v súčasnosti zdravotný stav vyšetrowaného, táto uviedla, že vzhľadom na ochorenie vyšetrowaného, teda schizofrénia paranoidnej formy s defektom osobnosti, môže zodpovedne prehlásiť, aj keď vyšetrowaného nevidela dlhší čas, že tento nemôže byť odkázaný sám na seba, keďže nedokáže kriticky zhodnotiť svoj stav a jeho blízki mu nie sú ochotní dať pomocnú ruku.

Súd odročil verejné zasadnutie za účelom doplnenia znaleckého dokazovania.

F. Y. na verejnom zasadnutí dňa 20.04.2017 uviedol, že keď bol naposledy v E., teda 15.03.2017, nastúpil dobrovoľné liečenie u MUDr. R., ktorá mu uviedla, že vyslovene pozná schizofrenika na sto metrov, on to však nie je. Na to jej povedal, že si to všetko vymyslel, keď bol mladý, aby nešiel do väzenia za trestné činy, tiež na výkon vojenskej služby. Tiež uviedol, že aj poberal dôchodok, ktorý síce nechcel, ale keď mu ho priznali, bral ho a takto využíval systém. Na otázku súdu uviedol, že sa 12.06.2016 predávkovoval liekmi, a to tak, že si dal morfium, ktoré kúpil od jedného dievčaťa, chcel sa nadrogovať. Predtým užíval pervitín, ten nemohol zohnať. Niektomu poradil, že morfium sa dá užiť ako droga. Po zdravotnej stránke sa cíti v poriadku, nedroguje, pracuje v spoločnosti O., v X. O., partnerku žiadnu nemá. K poslednému pobytu vo O. E. uviedol, že nemal žiadne peniaze, nemal kde bývať, tak sa chcel ísť obesiť, čo povedal aj MUDr. Majzlanovej, na čo bol hospitalizovaný a následne mu bol vybavený pobyt v E.. Tento pobyt mu vybavila MUDr. Majzlanová. V E. bol do 03.04.2017 a pobyt sa mu ukončil, lebo mal nastúpiť do ubytovne T. v B..

Znalkyňa MUDr. Majzlanová na verejnom zasadnutí dňa 20.04.2017 uviedla, že na záveroch doplneného znaleckého posudku č. 10/2017 zo dňa 16.02.2017 trvá, vychádzala pri jeho spracovaní z pôvodného znaleckého posudku, z osobného vyšetrenia posudzovaného a z vlastných psychiatických záverov z ambulantnej liečby. Rozhodujúcou bola skutočnosť že posudzovaný bol hospitalizovaný v Psychiatickej nemocnici vo O. E. od augusta 2016 do októbra 2016, a to po závažnom telesnom zlyhaní, na základe požitia alkoholu s opiátom, v dôsledku tejto skutočnosti mu zlyhávali obličky a musel byť dialyzovaný, po prepustení z hospitalizácie uviedol, že sa má dobre, lieky užíva, žiadne hlasy či predstavy nemal. Nechal si aplikovať depótno neuroleptikum, túto liečbu mal určenú ako chronickú liečbu, ide o neuroleptikum, ktoré pomáha pri liečbe schizofrénie. Žiadal si tiež pridať akineton. Na základe tejto spolupráce a jeho postoja situáciu vyhodnotila tak, že nie je potrebná ústavná liečba, ale bude postačovať ambulantná psychiatická liečba. Uviedla, že takúto liečbu už vyšetrowaný u nej absolvuje v trestnej veci sp. zn. 1Nt/8/2015, kde mu bola uložená psychiatická liečba ambulantnou formou a i v tomto prípade je rovnaký postup pri liečbe. Dňa 15.03.2017 za ňou prišiel posudzovaný, uviedol jej, že nemá kde bývať a že si siahne na život. Nakoľko vznikli vážne obavy o jeho zdravie, bolo mu potrebné urgentne vybaviť hospitalizáciu. Zároveň sa riešilo bývanie ňou jeho potenciálnym opatrovníkom, a to možnosť azylového bývania, ktorá však 15.03.2017 nebola dostupná. Mali prísľub, že to bude ku dňu 01. resp. 03.04.2017. Táto posledná hospitalizácia posudzovaného v E. mala skôr charakter sociálnej hospitalizácie, nešlo o pobyt za účelom liečenia. Po prepustení posudzovaného jej bola doručená správa z PN O. E. cca 2 dni dozadu, správu vystavila MUDr. R.. V správe sa konštatuje, že ide o sociálny prípad, pacient v kontakte sa neimponuje ako schizofrenik preto bolo zrealizované psycho-diagnostické vyšetrenie, ktorým sa nepotvrdila psychotická kvalita stavu. Na otázku súdu znalkyňa uviedla, že i matka posudzovaného trpí schizofréniou, na toto ochorenie je liečená a je odkázaná na pomoc sociálneho zariadenia, nakoľko je pasívna, nie je schopná sa sama o seba starať. U posudzovaného je táto choroba diagnostikovaná opakovane i inými znalcami, resp. lekármi a má za to, že v klinickom obraze u neho dominuje defektná symptomatika, ktorá mu neumožňuje sa o seba adekvátne postarať. Posudzovaný nie je natoľko vybavený, aby sa vedel adekvátne o seba postarať, prípadne vykonávať nejakú sústavnú činnosť, pri

poslednom pokuse o prácu uviedol, že nemal dostatok energie pre jej ďalší výkon, pričom nešlo o prácu náročnú, išlo len o dokladanie tovaru v butiku a ani sám nevedel presne špecifikovať, prečo nemá energiu na výkon práce, navyiac uviedol, že táto práca ho bavila. Nie je tiež celkom zrozumiteľné, prečo sa teraz v úvodzovkách doznáva k tomu, že si všetko vymyslel, aby požíval isté výhody. Znalčka sa domnieva, že zdravý dissociálny jedinec s takýmito pohnútkami by to nevydržal taký dlhý čas predstierať skutočnosť, že je chorý a nechať si aplikovať liečivá na schizofréniu. Tiež uviedla, že samotné písomné podanie posudzovaného adresované prokuratúre považuje za chabé z jej pohľadu a za chabý považuje aj prejav v komunikácii posudzovaného. Tento je hypokomunikatívny, čo zodpovedá schizofrénnym jedincem, naďalej trvá na tom, že posudzovaný je schizofrenický pacient, pričom ona sama nie je schopná rozoznať na prvý pohľad, či sa jedná o pacienta schizofrenického ako sa mala vyjadriť MUDr. R. podľa vyjadrenia posudzovaného. Na závere z bodu 2 posudku, že u posudzovaného je potrebné pokračovať v ochrannej psychiatrickej liečbe ambulantnou formou naďalej trvá a tento považuje aj v súčasnosti za nezmenený. Na otázku prokurátora, že v bode 2 na úvod konštatuje, že pobyt posudzovaného je v súčasnosti nebezpečný pre spoločnosť, pričom v závere konštatujete, že je postačujúce pokračovanie v ambulantnej forme ochranného liečenia, aby sa vyjadrila k tomuto rozporu znalčka uviedla, že u posudzovaného už nepovažuje ďalšiu liečbu ústavnou formou za nevyhnutnú a pokiaľ išlo o konštatovanie, že je pre spoločnosť nebezpečný, tu poznamenáva, že u posudzovaného by bolo na mieste ho umiestniť do ústavu pre duševne chorých, ktoré však v našom systéme nie sú. Išlo by o formu detenčného pobytu.

Zo spisu súd zistil nasledovné:

Uznesením povereného príslušníka PZ Obvodného oddelenia PZ Partizánske pod ČVS: ORP-437/PE-PE-2015 zo dňa 15.11.2015 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/ Trestného zákona a uznesením zo dňa 16.11.2015 bolo uznesením podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku F. Y. vznesené obvinenie pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené v citovanom uznesení.

Na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Partizánske, sp. zn. OTp/227/2015 zo dňa 26.11.2015 boli do konania pribratí, uznesením povereného príslušníka OO PZ Partizánske zo dňa 01.12.2015, dvaja znalci z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatria na vyšetrenie duševného stavu F. Y..

Zo záverov písomne podaného znaleckého posudku č. 2/2016 z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria vypracovaného znalcami MUDr. Máriou Majzlanovou a MUDr. Imrichom Glézlom zo dňa 22.01.2016 vyplýva, že vyšetrovaný v čase spáchania trestného činu trpel duševnou chorobou, a to Schizofréniou s postpsychotickým defektom osobnosti. V čase spáchania skutku nebolo ochorenie u vyšetrovaného v stave recidívy (akútneho vzplanutia) duševného ochorenia, ale v stave postpsychotického defektu osobnosti, ktorý do značnej a významnej miery ovplyvnil celú vyšetrovaného psychiku, jeho správanie i konanie. Schizofrenia s defektom osobnosti vyšetrovaného tanguje vo všetkých významných sférach existencie a bráni mu rozpoznať nebezpečnosť svojho konania pre spoločnosť a toto svoje konanie ovládať. Rozpoznávacie a ovládacie schopnosti vyšetrovaného boli v čase spáchania skutku vymiznuté, vyšetrovaný nedokázal rozpoznať protiprávnosť svojho konania a ani toto konanie ovládať. Znalci tiež uviedli, že vyšetrovaný nie je schopný chápať zmysel trestného konania. Znalci ďalej uviedli, že pobyt vyšetrovaného na slobode je nebezpečný, preto je mu potrebné uložiť ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou.

Uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske sp. zn. Pv 481/15/3305 zo dňa 14.03.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22.03.2016, bolo trestné stíhanie proti obvinenému F. Y. podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku zastavené, pretože obvinený nebol v čase činu pre nepříčetnosť trestne zodpovedný. Prokurátor trestné stíhanie zastavil vzhľadom na závery vyššie uvedeného znaleckého posudku.

Súd zo správy Psychiatrickej nemocnice O. E. zo dňa 07.03.2017 zistil, že F. Y. bol od 16.02.2017 hospitalizovaný na III. oddelení PN O. E.. Prijatý bol k posúdeniu zdravotného stavu. Nakoľko u neho nezistili zhoršenie psychického ochorenia v zmysle floridity, či patologického konania, menovaný bude dňa 10.03.2017 prepustený.

Z podania vyšetrovaného, ktoré tento doručil na tunajšiu prokuratúru dňa 03.04.2017 vyplýva, že po poslednej liečbe vo O. E. sa prišlo na nové skutočnosti, a to že svoj zdravotný stav predstieral z toho dôvodu, že v mladosti nechcel ísť na vojnu, neskôr do väzenia za iné trestné činy a poberania dôchodku, čím využíval systém. Boli mu urobené testy, ktoré neukázali žiadne ochorenie schizofréniou ani inou duševnou chorobou.

Zo správy PN O. E. pre ošetrojúceho lekára (č.l. 75-76) okrem iného vyplýva, že F. Y. bol hospitalizovaný na IV. psychiatrickom oddelení PN O. E.Á. od 15.03.2017 do 03.04.2017. Aktuálne bol prijatý pre suicidálne proklamácie, toxikologickým vyšetrením moču zistené pozitívne kanabinoidy a metamfetamíny. V psychopatologickom obraze bez manifestnej floridnej symptomatiky, bez známk hlbšej depresie, osobnosť abnormne štrukturovaná, závislá od drog. Vyšetrovaný v kontakte neimponuje ako schizofrenik, preto bolo zrealizované psychodiagnostické vyšetrenie, ktoré nepotvrdilo psychotickú kvalitu stavu, ani znaky svedčiace pre prítomnosť procesuálneho ochorenia. Vyšetrovaný bol počas celej hospitalizácie kooperatívny, bez floridnej symptomatiky. V kompenzovanom stave je prepúšťaný do ambulantnej starostlivosti.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1Nt/8/2015 vyplýva, že uznesením č.k. 1Nt/8/2015-231 zo dňa 06.04.2016, právoplatným toho istého dňa, bolo F. Y. v zmysle § 73 ods. 1, § 74 ods. 1 Trestného zákona uložené ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou. Toto i naďalej pokračuje.

Podľa § 73 ods. 1 Trestného zákona súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c/ Trestného zákona a § 40 ods. 1 písm. d/ Trestného zákona alebo ak páchatel' činu inak trestného nie je pre nepričetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Podľa § 74 ods. 1 Trestného zákona ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantnom zariadení.

Podľa § 74 ods. 2 prvá veta Trestného zákona ochranné liečenie potrvá, kým to vyžaduje jeho účel.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh prokurátora na uloženie ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou F. Y. nie je dôvodný. Proti F. Y. sa viedlo trestné stíhanie pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/ Trestného zákona. Na základe vyšetrenia duševného stavu F. Y. dvoma znalcami z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a na základe ich znaleckého posudku č. 2/2016 a záverov v ňom konštatovaných, prokurátor zastavil voči F. Y. trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku, lebo tento v čase spáchania činu nebol pre nepričetnosť trestne zodpovedný. Znalci v posudku okrem iného tiež konštatovali, že pobyt F. Y. na slobode je nebezpečný, preto je mu potrebné uložiť ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. Súd v prebiehajúcim konaní o nariadenie ochranného opatrenia následne zistil, že vyšetrovaný bol hospitalizovaný vo O. E., kde nastúpil dňa 18.12.2015 a prepustený bol dňa 08.04.2016. Súd vo veci nariadil doplnenie znaleckého posudku a po jeho vypracovaní zároveň znalkyňa predvolal na verejné zasadnutie, pričom znalkyňa na verejnom zasadnutí zotrvala na záveroch uvedených v doplnení znaleckého posudku, pričom konštatovala, že na závere z bodu 2 posudku, že u posudzovaného je potrebné pokračovať v ochrannej psychiatrickej liečbe ambulantnou formou naďalej trvá a tento považuje aj v súčasnosti za nezmenený. Z výpovede znalkyne tiež vyplynulo, že rozhodujúcou bola skutočnosť, že vyšetrovaný bol hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici vo O. E. od augusta 2016 do októbra 2016, a to po závažnom telesnom zlyhaní, na základe požitia alkoholu s opiátom, v dôsledku tejto skutočnosti mu zlyhávali obličky a musel byť dialyzovaný, po prepustení z hospitalizácie uviedol, že sa má dobre, lieky užíva, žiadne hlasy či predstavy nemal. Nechal si aplikovať depótno neuroleptikum, túto liečbu mal určenú ako chronickú liečbu, ide o neuroleptikum, ktoré pomáha pri liečbe schizofrenie. Žiadal si tiež pridať akineton. Na základe tejto spolupráce a jeho postoja znalkyňa situáciu vyhodnotila tak, že nie je potrebná ústavná liečba, ale bude postačovať ambulantná psychiatrická liečba. Súd tiež poukazuje na skutočnosť, že vyšetrovaný bol hospitalizovaný v PN O.

E. od 16.02.2017 na III. oddelení, pričom bol prijatý k posúdeniu zdravotného stavu a nakoľko u neho nezistili zhoršenie psychického ochorenia v zmysle floridity, či patologického konania, menovaný bol dňa 10.03.2017 prepustený. Následne bol vyšetrovaný hospitalizovaný v PN O. E. na IV. psychiatrickom oddelení od 15.03.2017 do 03.04.2017, pričom v zmysle záver lekárskej správy bol v kompenzovanom stave prepúšťaný do ambulantnej starostlivosti. V správe sa okrem iného konštatuje, že vyšetrovaný v kontakte neimponuje ako schizofrenik, preto bolo zrealizované psychodiagnostické vyšetrenie, ktoré nepotvrdilo psychotickú kvalitu stavu, ani znaky svedčiacie pre prítomnosť procesuálneho ochorenia. Na základe týchto zistených skutočností a s ohľadom na odporúčane závery znalkyne na verejnom zasadnutí dňa 20.04.2017, že u vyšetrovaného je potrebné pokračovať v ochrannej psychiatrickej liečbe ambulantnou formou, súd považoval návrh prokurátora na uloženie ochrannej liečby psychiatrickej ústavnou formou za nedôvodný. Zároveň súd poznamenáva, že u vyšetrovaného v súčasnosti prebieha výkon ochranného psychiatrického liečenia ambulantnou formou, ktorá mu bola uložená v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 1Nt/8/2015, táto doposiaľ nebola ukončená. Nakoľko v zmysle § 74 ods. 2 Trestného zákona ochranné liečenie potvrdá, kým to vyžaduje jeho účel a toto už bolo vyšetrovanému uložené vo vyššie citovanom rozhodnutí, súd vyšetrovanému v predmetnom konaní rovnaké liečenie (ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou) neukladal.

Za tejto situácie preto súd rozhodol, tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 dní odo dňa jeho prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Trenčíne.

oznámenia